

Liberalernas grafiska manual

UPPDATERING 4 · MARS 2019

L som i Liberalerna

TYDLIGHET är Liberalernas ledord – både politiskt och visuellt. En stark logotyp, ett rent och luftigt formspråk, en klassisk typografi och en enkel färgpalett är viktiga pusselbitar i vår kommunikation med väljarna. Den här manualen ska fungera som stöd för dig som skapar visuell kommunikation i Liberalernas namn.

VÅR GRAFISKA MANUAL innehåller inga exakta millimeterangivelser och ganska få grundlagsfästa designregler. Manualen riktar sig framför allt till dig som har grundläggande förståelse för kommunikation, kunskaper i hantverket och tillgång till verktygen. Med hjälp av manualens ramar och rekommendationer kommer du att kunna producera material och fatta kloka designbeslut. Du som använder Adobeprogram för grafisk produktion, kommer också att kunna använda färdiga mallar för de vanligaste trycksakerna.

Utöver designmanualen finns också mallar för Word och Powerpoint, samt Liberalernas webbtryckeri där vilken liberal som helst kan skapa eget material utan förkunskaper eller särskilda verktyg.

RESURSER

Mallar, logotyper och grafiska element: liberalerna.se/riks

Personbilder och blåklintsbilder: liberalerna.dphoto.com

Material till aktuell valrörelse: liberalerna.se/valrorelse

Liberalernas webbtryckeri: tryck.liberalerna.se

Diskutera form och kommunikation: Facebookgruppen Liberalernas kommunikation

Frågor och idéer: kontakta Erika Jonés, kreativt ansvarig på erika.jones@liberalerna.se

INNEHÅLL

Logotypen	2
En blomma med betydelse	3
Blåklintsblått och andra färger	4
Typografiska val 1	5
Typografiska val 2	6
Form:	
Luftigt och tydligt	7
Bilder	8
Kampanjer	9

Logotypen

LIBERALERNAS LOGOTYP ÄR ett tydligt och stiliserat L i runda vänliga former, tillsammans med partinamnet "Liberalerna". Den huvudsakliga logotypen är asymmetrisk, med L:et placerat till höger ovanför partinamnet. Det finns även alternativa logotyper för olika användningsområden:

- En centrerad variant används framför allt på våra runda knappar.
- En horisontell variant där L:et är proportionellt mindre och med partinamnet till höger om symbolen istället för under.

GÖR SÅ HÄR

- Logotypen används i sin helhet, med L-symbolen tillsammans med partinamnet. L:et kan också användas som självständigt designelement, men det måste alltid finnas minst en fullständig logotyp som tydlig avsändare i varje sammanhang.
- Logotypens färg är blåklintsblå eller vit.
- Logotypen placeras med fördel nedtill till höger. Linjera i högerkant och underkant med övrigt innehåll på sidan. Logotypen behöver generöst med luft omkring sig. Text ska inte figursättas runt logotypen.
- Logotypen placeras vanligen nedtill till höger. Den behöver generöst med luft omkring sig.
- Använd gärna logotypen i kvadratisk platta, med blåklintsbild eller i färg. När logotypen läggs på platta, ska luften omkring motsvara gemena "a" i Liberalerna.

GÖR INTE

- Använd aldrig "Liberalerna" utan L:et
- Skapa inte egna logotyper med t ex ortsnamn inarbetade. Kommunicera istället den lokala avsändaren med hjälp av t ex rubriker, bild och sidfot. En enkel överrubrik ("Liberalerna i X-stad:") är ofta tydligast.
- Aldrig, aldrig, aldrig skuggningar eller konturer runt logotypen.
- Placera som regel inte logotypen eller L:et direkt i en bild med personer. I blåklintsbilder och idébilder utan människor kan logotypen/ L:et användas mer fritt, men var uppmärksam på associationer och ofrivillig komik.

Du hittar logotyper och grafiska element på liberalerna.se/riks i mappen **Bilder och mallar**.

Logotypen trivs bäst i det nedre högra hörnet, med generöst med luft omkring sig. Tänk dig att logotypen bildar ett rektangulärt fält. Luften omkring detta fält ska minst motsvara L:ets kortare del. Logotypen linjerar i underkant och högerkant med annat innehåll på sidan.

Liberalernas primära logotyp. L:et är högerställt ovanför partinamnet.

Horisontell variant av logotypen, för tillfällen där logotypen och L:et behöver ta mindre plats.

På våra knappar använder vi en centrerad variant. Logotypen ska inte placeras i cirkelform annat än just på knapparna, men den trivs utmärkt på ett kvadratisk fält. Tänk på att avståndet till kvadratets kant ska motsvara minst bredden av "a" i "Liberalerna".

En blomma med betydelse

DET LIBERALA PARTIET i Sverige bildades ur kampen för rösträtt för alla kvinnor och män. Blåklinten var symbol för rösträttsrörelsen, och blev därför även partiets märke.

Den enkla men särpräglade blomman sprider sig längs åkermark och dikesrenar över hela Sverige när sommaren är som vackrast. Blåklinten liknar ingen annan svensk växt, den kan växa sig meterhög och varje enskild blomma har ett alldeles eget utseende.

Det är verkligen inte konstigt att vi liberaler är stolta över vår bakgrund, vår ideologi och vår blomma.

Vi arbetar med foton av levande blåklint i all sin prakt. Blåklintsbilder i olika varianter, där färgkalan är avstämd mot den grafiska profilen, finns på: liberalerna.dphoto.com

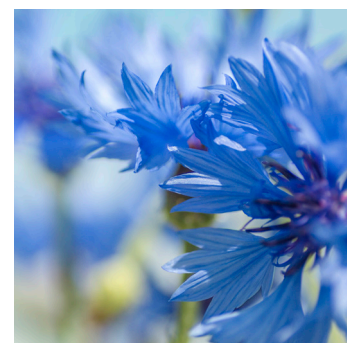
GÖR SÅ HÄR

- Variera gärna med olika blåklintsbilder: närbild, flera blåklint, olika bildformat osv.
- Extrem närbild kan vara riktigt snyggt. Blåklintens blad är så särpräglade att man inte behöver se hela blomman.
- Använd gärna blåklintsbilder tillsammans med logotypen.

GÖR INTE

- Använd inte tecknade eller stiliserade bilder på blåklint, de kan misstas för logotyp.

Du hittar blåklintsbilder på liberalerna.dphoto.com

Blåklintsblått och andra färger

LIBERALERNAS PARTIFÄRG ÄR, liksom tidigare, blåklintsblå. I färgpaletten ingår också fem komplementfärg. De huvudsakliga komplementfärgerna är himmelsblå och saffransgul. En blåklintsblå, en orange och en varmgrå kan användas sparsamt när det finns behov av en bredare färgskala. Liberalernas material ska kännas ljust, fräscht, blått med ett inslag av gula detaljer.

GÖR SÅ HÄR

- Logotypen avbildas huvudsakligen i blåklintsblått på vit bakgrund eller vitt på blåklintsblå eller fotobakgrund.
- Bakgrundsfärgen på våra trycksaker är som regel vit. Vi varierar med blå färgplattor med vit kraftig text.
- Text är svart, blåklintsblå eller vit.

GÖR INTE

- Använd aldrig gul text, varken på blå eller vit bakgrund

SÅ FUNKAR FÄRGERNA

CMYK: för produktion av trycksaker, anges i 10-tal procent i färgordningen cyan, magenta, gul, svart. X står för 100%. CMYK-koden för blåklintsblå X500 ska alltså utläsas 100% cyan, 50% magenta, 0% gul och 0% svart.

RGB: digital färgblandning, används t ex i office-program

Hex: hexadecimal färgblandning, används i webb och html

Pantone: färgsystem som används för t ex prylar och textil

NCS: färgsystem som används för att blanda målarfärger

BLÅKLINTSBLÅ

CMYK: X500
RGB: 0, 106, 179
Hex: #006ab3
Pantone: 2945
NCS: S 3065-R90B

HIMMELSBLÅ

CMYK: 8110
RGB: 0, 165, 207
Hex: #00a5cf

SAFFRANSGUL

CMYK: 03X0
RGB: 250, 187, 0
Hex: #fabb00
Pantone 7408
NCS: 1060-Y10R

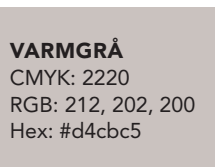
BLÅKLINTSLILA

CMYK: XX00
RGB: 23, 41, 131
Hex: #172983
Pantone 268

ORANGE

CMYK: 05X0
RGB: 242, 148, 0
Hex: #f29400
Pantone 144

VARMRÅ

CMYK: 2220
RGB: 212, 202, 200
Hex: #d4cbc5

Typografiska val 1

LIBERALERNAS TYPSNITT ÄR Avenir och Baskerville. Det är klassiska typsnitt som bidrar till en tydlig, luftig och varm framtoning.

GÖR SÅ HÄR:

AVENIR används i rubriker samt kortare texter.

Använd alltid **Avenir Black** i rubriker: versalgement i större rubriker, och gärna spärrade versaler i mindre rubriker.

Baskerville är ett lättläst, tidlöst och litterärt typsnitt som vi framför allt använder i längre brödtexter. Vår typografi ska vara tydlig och luftig, det är därför viktigt med ett generöst radavstånd. Rubrikerna är lämpligast blåklints-blå eller svarta.

Här är några exempel på lämpliga format (siffrorna anger storlek och radavstånd i punkter, t ex 10 pkt storlek på 14 pkt radavstånd):

- Brödtext: Baskerville 10,5/14 (10,5 pkt storlek på 14 pkt radavstånd). Börja gärna nytt stycke med indrag 10,5 pkt för att öka läsvänligheten.
- Kortare brödtexter: Avenir Roman 10/14
- **Rubrik: Avenir Black i valfri storlek:**
18/22 · 24/28 · 36/42 · 48/54 · 60/66
- **UNDERRUBRIK: AVENIR BLACK 10,5/14,**
ENBART VERSALER, SPÄRRAS 50

GÖR INTE

- Använd aldrig Baskerville i rubriker
- Använd inte magrare varianter av Avenir (Book, Roman, Medium eller Heavy) i rubriker

Avenir Black:

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
XYZÅÄÖ
abcdefghijklmnop
qrstuvwxyzåäö
01234567890

Avenir Heavy:

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
XYZÅÄÖ
abcdefghijklmnop
qrstuvwxyzåäö
01234567890

Avenir Roman:

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
XYZÅÄÖ
abcdefghijklmno
pqrstuvwxyzåäö
01234567890

Baskerville:

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
XYZÅÄÖ
abcdefghijklmno
pqrstuvwxyzåäö
01234567890

Baskerville Italic:

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ
XYZÅÄÖ
abcdefghijklmnop
rstuvwxyzåäö
01234567890

KÖPA TYPSNITT

Liberalerna köper inte centralt in typsnittslicenser för spridning.

Med denna länk hittar du rätt typsnitt till en kostnad av ca 470 dollar:

www.myfonts.com/cart/48787607

Det går också att få ned kostnaden något genom att välja bort flera typsnitts-varianter.

Typografiska val 2

MÅSTE ALLTSÅ ALLA som kommunicerar för Liberalernas räkning nu köpa nya typsnitt? Svaret är nej. Det ska gå att skapa professionell kommunikation i Liberalernas namn även utan expertkunskaper, särskilda program och typsnitt. Därför finns det två nivåer av krav på den visuella identiteten:

- **GRUNDLÄGGANDE NIVÅ:** För kommunikation inom organisationen, med medlemmar, räcker det att ha tillgång till en dator med Word och Powerpoint för att kunna använda Liberalernas mallar. Här fungerar standardtypsnitt som Arial, och identiteten skapas med logotyp, färg och form.
- **PROFESSIONELL NIVÅ:** När vi kommunicerar med väljare och intresserade vill vi ha en gemensam och sammanhållen visuell identitet. Då krävs vissa förkunskaper, professionella verktyg som Adobe-program samt Liberalernas typsnitt. Här är typografin en del av identiteten som signalerar professionalitet.

På den grundläggande nivån utnyttjar vi alltså standardtypsnitt som ingår i alla installationer av Officeprogrammen. Vårt rubriktypsnitt är då Arial, och som typografi i brödtext väljer vi i första hand Baskerville eller Baskerville Old Face om det finns, i andra hand Garamond och i tredje hand Times.

Du kan också producera material med professionell typografi i Liberalernas webbbtryckeri, som varken kräver förkunskaper eller verktyg.

tryck.liberalerna.se

GÖR SÅ HÄR

- Använd Arial i rubriker och Baskerville Old Face eller Garamond i brödtext om du gör material för internt bruk.
- Använd gärna Liberalernas mallar för Microsoft Word och Powerpoint för att få hjälp med formateringen.
- Använd Liberalernas webbbtryckeri för att skapa utåtriktat material, om du inte har tillgång till Avenir

GÖR INTE

- Använd inte Word eller Powerpoint för att skapa utåtriktat material
- Använd inte Arial i rubriker i utåtriktat material

Du hittar mallar för Powerpoint, Microsoft Word och InDesign på liberalerna.se/riks i mappen **Bilder och mallar**

Arial

Arial Bold

Baskerville Old Face

Garamond

Times

NIVÅ 1: GRUNDLÄGGANDE

- För kommunikation inom organisationen, med medlemmar
- Grundläggande mallar i Word samt Powerpoint
- Inga särskilda typsnitt krävs
- I webbbtryckeriet finns möjlighet att skapa eget material med rätt typografi

NIVÅ 2: PROFESSIONELL

- För kommunikation med väljare och intresserade, kampanj och profilmaterial
- För dem som har kunskap och professionella verktyg
- Adobe-program samt typsnitt
- Utvecklad designmanual
- Tillgång till fler designelement

Form: Luftigt och tydligt

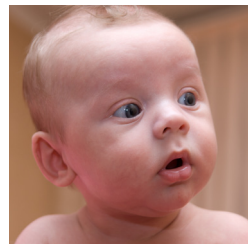
LIBERALERNAS FORM ska vara tydlig, ren och luftig. Det uppnår vi genom några grundläggande designregler.

GÖR SÅ HÄR

- **Bakgrundsfärgen** på våra trycksaker är oftast vit.
- Ibland använder vi blå bakgrundsplatta med kraftig vit typografi.
- Generöst med planerad **luft**: ovanför rubriker, omkring logotypen, breda marignaler osv.
- Vi arbetar med **assymetrisk layout**, dvs en kombination av vänster- och högerställt. I princip aldrig centrerat.
- Använd gärna en pratbubbla hämtad ur logotypens L.
- Ett kraftfullt formelement är att lägga rubriker på en färgad platta, som sedan vrids ca 5°. Detta görs enklast med hjälp av Liberalernas InDesignmall.
- Bra bilder får gärna ta plats, och läggs på hel- eller halvsida.

InDesign-mallar som bygger på designreglerna finns på liberalerna.se/riks. Gå till mappen **Bilder och mallar**, därefter **Mallar** och **InDesign**.

Principer för
en flexibel och jämställd
föräldraförsäkring

Vi säger samma sak
efter valet som före:
Vi kommer inte att sitta i en
regering som förhandlar
med Sverigedemokraterna.

Nu blir liberala idéer
verklighet i Sverige.
Och vi får fler medlemmar.
Välkommen du också.

Välkommen!

Jag är väldigt glad att få hälsa dig välkommen till Liberalerna. Sverige behöver ett starkt liberalt parti, och vi behöver dig. Du har förtjänat att vara med i den liberala rösten. Du har förtjänat att vara med i Liberalerna, och jag hoppas att vi ska motverka dina förväntningar.

Det behövs fler liberaler – en rörelse för extremitet och populärhet är vi. Och det behövs ett starkt liberalt parti i Sverige som ser till att politiken inte kraschar åt det extrema – vare sig till höger eller vänster. Liberaler har alla rätta tankar för varje människas frihet, för kunskap och öppenhet mot omvärlden. Nu är det viktigt att vi ska motverka dina förväntningar.

Många väljer att bli medlemmar för att vara ett stöd och få vara med i partiaktiviteter. Andra vill engagera sig mer, gå på möten och arbeta politiskt. Vi är glada och välkomna för ditt stöd, oavsett vad du vill ha ut av ditt medlemskap just nu. Tillsammans med det här besöket får du en broschyr som nämner presentationer av möjligheter som finns för dig som vill vara aktiv som medlem.

Sverige behöver fler liberaler. Som medlem är du Liberalernas viktigaste anhängare, och den som har störst inflytande för att våra värden ska bli verklighet. Ett viktigt stöd för att stärka de liberala idéerna och gå med i vårt parti. Tillsammans med det här besöket får du också ett välkomnande som kan vara till hjälp.

Och du undrar något är du varmt välkommen att höra av dig till Liberalerna där du bor, till info@liberalerna.se eller 020-33 53 53. Och mer information hittar du alltid på liberalerna.se.

Ännu en gång, tack för ditt förhållande och välkommen till oss. Jag hoppas att vi möter på vardagen!

Jan Björklund, partiledare

Miss! Liberala Riksmötet 9–10 mars!
Två dagar av politik, kampanj,
Europa, vänner – och fest.
Anmäl dig nu!

Hej!

Vad tycker du är
viktigast med EU?

Att kunna resa,
plugga, jobba och
leva i hela EU

Samarbete
för klimat och miljö

Fred och säkerhet
i Europa

Stark europeisk röst
i omvärlden

Motarbete
nationalism och
extremism i Europa

Frilandel och
företagande

Skydda mänskliga
rättigheter – ingen
ska behöva tvingas

Samarbete mot
terrorism och
brottslighet

Gemensam
flyktingpolitik

Gör något.

Låt inte det extrema vinna.
Bli medlem i Liberalerna och
stöd kampen för öppenhet,
frihet och kunskap.
Du gör skillnad.

Bilder

BILDERNA ÄR EN viktig del av Liberalernas visuella identitet. De bilder vi använder ska bidra till en känsla av närhet, mänsklighet och engagemang. Om en bild inte uppfyller våra krav på kvalitet, innehåll och tonfall – välj bort den.

GÖR SÅ HÄR

- **Blåklintsbilder.** Våra bilder på levande blåklint passar nästan alltid. Blåklintsbilder finns på liberalerna.dphoto.com
- **Personbilder.** Bilder på liberala företrädare. Tänk på ledorden – närhet, mänsklighet, engagemang – vid fotografering och urval av bilder. Beskär gärna porträtt för att öka närheten. Pressbilder på ledande företrädare finns på liberalerna.dphoto.com
- **Dokumentära bilder.** Att visa i bild vad politiken handlar om är alltid effektivt, särskilt när människor kan relatera till en särskild plats eller byggnad. Dokumentära bilder har lägre kvalitetskrav, det går bra att ta bild med mobilkameran. Tänk på att aldrig publicera bilder där människor går att identifiera, utan att de samtyckt till detta.
- **Idébilder människa.** Liberal politik utgår från individen, och det ska synas i vår kommunikation. Därför använder vi gärna idébilder med människor. För att de ska kännas autentiska, är det en god tumregel att aldrig använda bilder där en okänd människa tittar in i kameran och ler. Sök efter bilder med mänsklig närvaro och en tydlig känsla, snarare än övertydliga och konstruerade modellbilder.
- **Idébilder ting.** Idébilder som ska illustrera politiska sakområden kan också vara mycket enkla: En klocka, några pennor, ett stetoskop, några sedlar är exempel på enkla symbolbilder. Här ska bildspråket vara enkelt, och gärna med ett inslag av humor när det passar.

Du hittar pressbilder och blåklintsbilder på liberalerna.dphoto.com

HITTA BILDER

Om du ofta producerar material och behöver idébilder, kan det vara bra att ha ett konto hos en bildbyrå. Liberalernas Riksorganisation använder t ex Mostphotos och Getty Images. Tyvärr ser avtalen ut så att vi inte kan dela med oss av själva bilderna, utan vi får bara sprida producerat material /Facebookbilder, flygblad etc) där bilderna används.

Kampanjer

MED EN TYDLIG och enkel form i grunden, kan vi addera element för att skapa kampanjer som sticker ut samtidigt som Liberalerna är en självklar avsändare. Så arbetade vi till exempel med en varningsskylt i valrörelsen 2018. I valrörelsen inför Europavalet 2019 lägger vi istället till JA på flera olika språk och en egen EU-symbol som består av hjärtan. Men grunden är fortfarande våra det som är Liberalernas form: tydlighet, Avenir, blåklintsblått och raka budskap.

GÖR SÅ HÄR

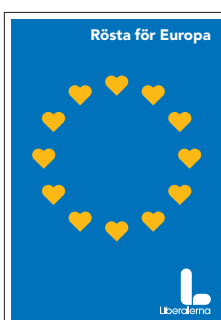
- Använd ordbilderna JA, YES, OUI och SI. Du hittar dem på liberalerna.se/valrorelse
- Ordbilderna kan användas var och en eller kombineras 2, 3 eller 4.
- Ordbilderna läggs på blå bakgrundsplatta eller på ett foto. Lagda på ett foto fungerar de bäst i vitt eller blått.
- Kombinera ordbilderna med ett tydligt och kortfattat budskap. Detta skrivs i Avenir Black i vit färg. Texten ska vara påtagligt mindre – ordbilden spelar alltid huvudrollen.
- Använd ofta formuleringen "Rösta för..."
- EU-symbolen med hjärtan behöver ha gott om plats för att kännas som en EU-symbol. En liten text kan läggas inuti, men den får inte ta över.

GÖR INTE

- Snåla inte på utrymmet. Låt ordbilderna vara riktigt stora.
- Skriv inte "Ja till Europa" eller liknande som rubrik. Våra "JA" står för sig själva som ordbilder, och vi skriver t ex "Rösta för..." i rubriken.
- Lägg inte en L-logotyp inuti hjärtsymbolen.

Valaffischer

Kampanjmaterial, bilder och mallar till aktuell valrörelse hittar du på liberalerna.se/valrorelse

